

Sveitsin Ystävä

Jäsenkirje 2/2011

Christian Holenstein

Sveitsin Ystävät Suomessa ry (SYS) Hallitus

Pentti Turunen, *puheenjohtaja*
pjaturunen@gmail.com,
p.045 6384678

Esko Vaahtolammi,
varapuheenjohtaja, tiedotus
esko.vaahtolammi@suomi24.fi
Seppo Haario, *projektit*
alppiakatemia@sveitsi.fi

Asko Järvinen, *talous*
askoulevi@gmail.com
Mia Lanz, *kulttuurisihteeri*
mialan@utu.fi

Jaana Mutanen, *projektit*
jamuch9@yahoo.de
Veli-Pekka Tihlman, *talous*
veli-pekka.tihlman@wsoy.fi
Elisa Kerola, *stipendiaatit*
stipendiasiat@sveitsi.fi
Noora Amsler
noora.amsler@gmx.net

Konsertit Helsingissä
G-18 Yrjönkatu 18,
tiistaina 28.6 klo 19.00
Espan lava keskiviikkona
29.6. klo 12.00-13.00

On onni syntyä Suomeen - ja löytää ystäviä Sveitsistä

Heinäkuun loppupuolen aurinkoinen aamu on valjennut Pielisen kesämökillä.

Peilitynnyen järven pintaan heijastui läheisen saaren tumma kuvajainen. Rannasta alkaa kuulua juhlevaa torven soittoa. Aitassa nukkunut sveitsiläinen ystävämmme Christian Holenstein ei malttanut nukkua pitempään, kaivoi torvensa kassista ja rantakivillä seisoen töräytti maamme-laulun ensisäkeen suomalaisen suviaamun kunniaksi. Mahtava soitto kuului aavan järven selän kantamana kilometrien päähän. Ympäristön äänetön hiljaisuus korosti saaresta kaikuna tulevan soiton taianomaista sointia. Yllättävästä konsertista kuulimme vielä viikkojen jälkeenkin mökkinaapureitten ihastuneita kertomuksia.

Christian ei lakannut ihailemasta suomalaisen luonnon hiljaisuutta ja rauhaa. Usein käy niin, ettemme huomaa ympäristömmme kauneutta ja arvoa, ennenkuin olemme sen menettäneet tai joku ulkopuolinen sen meille paljastaa.

Sveitsin maisemat ovat meille taas upeita elämyksiä, varsinkin kun niitä pääsee harvemmin näkemään. Sveitsiläiset ovat aina tajunneet alppien arvon, tarjoaahan vuoristo nopean pääsyn luontoon ja rentoutumaan. Vaikka Sveitsin vauraus ja tuloja tuovat elinkeinot ovat pääasiassa keski-Sveitsin alueella, on Alppi-alueen merkitys maan maineeseen ja mielikuviiin arvaamattoman tärkeää.

Oesch die Dritten jodlaa Suomessa

Luonnon lisäksi ovat perinteet sveitsiläisten jatkuvan huolenpidon alla. Huipputeknologian maassa vastakohtia tarjoaa kansanmusiikki omine instrumentteineen ja jodlaajineen.

Kesäkuun lopussa meillä on ainutlaatuinen tilaisuus tutustua Helsingissä tällä hetkellä Sveitsin kuuluisimpaan kansanmusiikkiryhmään. Oesch die Dritten on perheyhtye, joka on parin vuoden aikana erikoisesti sen jodlaajasolistin

Melanien ansiosta voittanut musiikkipalkintoja ja niittänyt mainetta Euroopan eri maissa.

Suomeen he tulevat myös tapaamaan täällä asuvia sukulaisiaan. Muuttihan suvun jäseniä maahamme jo pari sataa vuotta sitten. Kuuluisin suvun jäsenistä lienee kenraali Karl Lennart Oesch, jolla oli merkittävä osuus maamme itsenäisyystaistelussa. Sveitsin suurlähetystö on yhdessä Oesch sukuseuran kanssa organisoimassa konsertteja Helsinkiin. Sveitsin Ystävät ovat mukana ideoimassa tapahtumaa. Katsele videoita!

www.youtube.com/

haku: Oesch die Dritten

Sveitsiläiskaartilla on pitkä historia

Sveitsiläiskaarti kuuluu Vatikaanin vierailijoiden suosituimpiin valokuvauskohteisiin. Kaartilaiset ovat toimineet paavin henkivartijoina jo vuodesta 1527 lähtien, lukumäärän vaihdelllessa 100 -200 välillä. Muodollisesti joukko on sotapoliisiryhmä, mikä ei sodi Sveitsin palkkaarmeijaa koskevia säädöksiä vastaan.

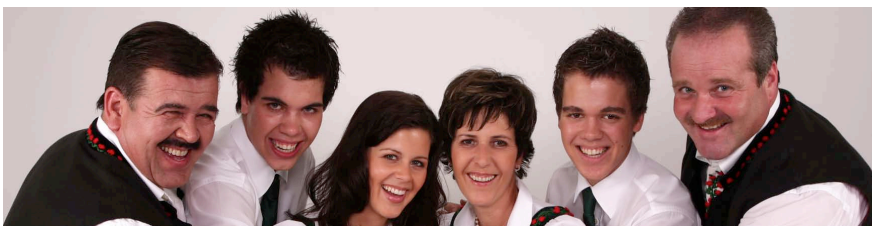
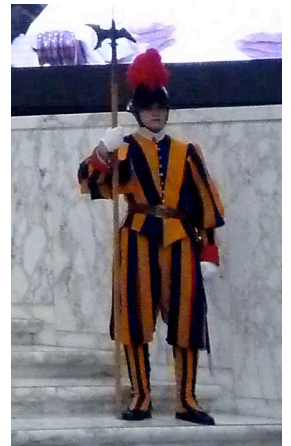
Vatikaanin sveitsiläiskaarti on kutsunut Freiburgin kantonin vierailulle juhlistamaan uuden kaartilaisen uskollisuudenvalan vannomistilaisuutta Vatikaanissa. Samalla vietetään 1500-luvulla paavin suojelutehtävissä kuolleiden 147 kaartilaisen muistojuhlaa.

Kantonin ylin johto on kutsunut mukaansa nuorisokuoron ja armeijan nuorisopuhallinorkesterin, jotka esiintyvät juhlatilaisuuksissa ja ulkoilmakonsertissa.

Tapahtuman tarkoituksena on tehdä kaartilaiden pitkää historiaa tunnetuksi myös Sveitsissä.

Aivan pieni tämä tapahtuma ei olekaan. Kantonin hallituksen jäsenet lentävät Roomaan kolmella eri koneella turvallisuuden vuoksi.

Mukaan otetaan 250 kg kantonin alueen liha- ja juustotuotteita sekä 650 pulloa Genfer- ja Murtensee-alueiden viintä juhlatilaisuuksien apèron ja päätösjuhlan 1200 osallistujan tarjoilua varten.

Perheyhtye Oesch die Dritten

Pentti Turunen

SYS:n uusi kulttuurisihteeri

1.5.2011 alkaen SYS:n sihteerin tehtäviin palaa kulttuurisihteeri Mia Lanz, HuK. Mian tavoittaa p. 050 4142334 tai sys@sveitsi.fi

Vuokrattavana

Loma-asunto Luganossa

3h+k+parveke + autohallipaikka

(6 vuodetta)

Jäsenille 350€/viikko, muut 400€/viikko

Varaukset: Timo Åberg p. 040 5851728

TAPAHTUMAKALENTERI touko - elokuu 2011

Jyväskylä

Perinteinen

Sveitsin kansallispäivän tilaisuus (saunomista, ruokailua, musiikkia ja mukavaa yhdessäoloa) su 31.7.2011 klo 13-16 Kiviniemen majalla, Haukkalantie 34, Jyväskylä. Osallistumismaksu 5 €.

Tiedustelut ja ilmoittautumiset Matti Eerolalle p.0400-183080 26.7. mennessä. Tervetuloa ja tuo ystäväsi mukaan!

Kuopio

Maailma Kuopion torilla/mahdollisuuksien tori:

Tule nauttimaan lupsakkaasta tunnelmasta Kuopion satamatorille 28.5.2011 klo 10 - 14! Mahdollisuuksien tori on ilmainen yleisötapahtuma, joka tarjoaa monipuolista nähtävää ja koettavaa koko perheelle. Mahdollisuuksien tori tarjoaa elämyksiä, musiikkia, makuja ja monikulttuurista tunnelmaa.

Lahti

15.5 Lahdessa osallistutaan Mahdollisuuksien tori-tapahtumaan klo 11-15 Lahden satamassa. Siellä on monikulttuurista ohjelmaa ja ystävyysseurojen toiminnan esittelyä. Sveitsin ystävillä on arpaajaiset ja juustomaistiaiset houkuttelemassa yleisöä.

7.8 sunnuntaina viikon myöhässä, mutta silti Sveitsin kansallispäivän hengessä, vietetään reipasta ulkoilupäivää "Alppivaelluksen" merkeissä Sysmässä. Vaelletaan luontopolkua pitkin Päijätsalon näkötorille ihailemaan upeita Päijänteen maisemia. Perillä nautitaan omia eväitä. Kotimatalla klo 14-15 paikkeilla poiketaan viehättävässä Lintan kammarissa lounaalla ja käsityöpajassa. Kokoonminen Lahdessa Marolankadun turistipysäkillä klo 10, josta matka kimpakyydeillä Sysmään. Mukaan retkivarustus ja hyvät kengät, sekä ne omat

eväät. Reitti on mukava ja sopii myös lapsille. Tueksi voi ottaa kävelysauvat ja Sveitsiaiheista vaatekappa tai muuta vermettä.

Lounaaksi on varattu alkusalaatti, kermainen sienikeitto ja jälkiruuaksi marjasorbetti tai kahvi. Lintan kammarista voi myös ostaa makoisia kotona tehtyjä leivonnaisia. Retken hinta 5€, joka sisältää lounaan. Lisätiedot ja sitovat ilmoittautumiset Pirjo Pfäffli 0447521152 tai pfafflipi@gmail.com, 25.7 mennessä

Mikkeli

Mikkelin paikallisosaston perinteinen kansallispäivän tapahtuma ulkoilun ja bratwurst-aterian merkeissä Lauantaina 6.8.2011 Suomenniemellä. Tutustumme kauniisiin Kuolimon maisemiin ja seudun historiaan entisenä Ruotsi-Suomen ja Venäjän rajaseutuna. Kokoonnumme Puolmatkat kaupan pysäköintialueella Mikkeli-Lappeenranta-tien varrella (n. 53 km Mikkelistä ja n. 62 km Lappeenrannasta) lauantaina 6.8.2011 klo. 12.

Aterian hinta n. 20 €/henkilö. Tarkempi ohjelma julkaistaan SYS:n www-sivuilla toukokuun lopulla. Ilmoittautumiset viimeistään 1.8.2011 Kari Piskoselle, jolta saa tarkempia tietoja tapahtumasta. Kari Piskonen: kari.piskonen@ristiinanapteekki.fi, puh. 040 7792233 Tervetuloa kaikki Sveitsin Ystävät Suomesta ja Suomen Ystävät Sveitsistä!

Pääkaupunkiseutu/Alppi-Akatemia

Retki kulttuuripääkaupunki Turkuun 21.5.klo 10.00 Ohjelma: lähtö lauantaina 21.5. klo 10.00 Senaatintorilta, matkan aikana kertaus Turun historiasta 12.00 lounas ravintolassa Aurajoen rannalla yhdessä Sveitsin Ystävät Suomessa ry:n Turun paikallisosaston kanssa 13.00-15.00, tutustuminen saksalaisten maiden herkkuihin ja niiden

resepteihin, das begehbar Kockbuch. Myös SYS:n Turun alaosasto tarjoaa pieniä maistiaisia, valittavia tutustumiskohteita mielenkiinnon mukaan:

- Merikeskus Forum Marinum, luovan talouden, taiteen ja kulttuurin keskus Logomo, mm. näyttely ”Tuli on irti”, Turun taidemuseo, Turun linna, Turun kiertoajelut, paluukuljetus klo 19.00-21.00 Yhdistys maksaa bussimatkat ja jokainen maksaa itse lounaan Turussa ja pääsyliput eri kohteisiin.

Ilmoittautuminen ja tiedustelut 14.5. mennessä tai heti kirjeen saavuttua alppiakatemia@sveitsi.fi tai Seppo Haario 045-6750743 seppo.haario@saunalahti.fi. Lisätietoja www.sveitsi.fi/sys-pk-seutu

Lappi

Su 15.5. Sveitsiläinen keittiö -tapahtuma Kemissä: Raclette ilta, valmistus ja nauttiminen. Ilmoittautuminen ja tarkemmat ohjeet Liisa-Maria Tiihonen 0405741469.

Nuori sveitsiläinen Kai Hänggeli stipendiaattina ja osaston vieraana 10.-20.7.2011. Ympäristöoppia, kalastusta ja seikkailuja.

Lisätietoja Eero Pajula 0405371198.

Tampere

Stammtisch perinteisesti **Ravintola Piazzassa**, Hämeenkatu 1, joka kuukauden ensimmäinen tiistai **klo 18.30**.

Turku/Satakunta

Turun paikallisosasto osallistuu *Maistuva kokkirja – Das begehbar Kockbuch*-tapahtumaan Turussa 21.-22.5., 28.-29.5. ja 2.6. Lisätietoja: www.sveitsi.fi/sys-turku Sveitsi-aiheinen tietokilpailu **ma 19.9. klo 19** Förituvalla (Saisrashedenkatu 1). Saamme vieraaksemme väkeä Turun tietokilpailuyhdistyksestä. Tarjoilua.

Sveitsin Ystävät Suomessa yhdistyksen vuosikokous pidettiin 21.4.2011 Goethe-Instituutin tiloissa.

Kokouksessa oli läsnä 17 yhdistyksen jäsentä. Seuraavassa esittelen lyhyesti kokouksessa käsitellyjä asioita.

Järjestäytyminen

Yhdistyksen puheenjohtaja **Pentti Turunen** toivotti aluksi kaikki tervetulleiksi päättämään yhdistyksen asioita. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin **Pentti Airio** ja hän kutsui kokouksen sihteeriksi **Mia Lanzin**. **Noora ja Daniel Amsler** valittiin pöytäkirjan tarkastajiksi ja ääntenlaskijoiksi. Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Vuosi 2010

Pentti Turunen esitteli kuluneen vuoden 2010 toimintakertomuksen, josta seuraavana on muutamia otteita.

Vuoden 2010 tavoitteena oli lisätä hallituksen sisäistä tiedonkulkua, yhteistyötä ja avoimuutta. Näin pyrittiin tehostamaan yhteydenpitoa paikallisosastoihin. Vuoden 2010 lopussa yhdistyksen **jäsenmäärä** oli 1057 henkilöä. Vuoden 2010 aikana yhdistyksestä erosi 37 jäsentä ja uusia jäseniä liittyi 123.

Sveitsin Ystävät Suomessa ry:ssä oli **11 paikallisosastoa**. Niistä kolmen osaston toiminta on keskeytetty odottamaan uutta virettä toimintaansa.

Tehtävävastuut

Yhdistyksen varapuheenjohtajana ja tiedotusvastaavana on toiminut **Esko Vaahtolammi**. Taloustyöryhmää on vetänyt **Asko Järvinen**. Stipendiaattiasioista vastasivat **Tarja Vidgren** ja **Seppo Haario**, joka vastasi myös vaellustoiminnasta. Pääkaupunkiseudun yhteisistä tapahtumista kantoivat vastuun **Mia Lanz** ja **Seppo Haario**.

Pentti Turunen kantoi koordinaatiovastuun paikallisosastojen kanssa tapahtuneesta yhteistoiminnasta. Hallituksen eri jäsenille oli lisäksi määritetty yhteydenpitovastuu yhteensä 11 yhteistoimintayhteisöön.

Pentti Turunen hoiti toiminnanjohtajan tehtävää erikseen tehdyn työsopimuksen perusteella.

Yhdistyksellä ei vuoden 2010 aikana ollut erikseen sihteerinä, vaan toimistotehtäviä hoiti Pentti Turunen. Kirjanpitäjänä toimi merkonomi **Tarja Takala**.

Toiminnasta

Hallitus kokoontui toimintavuonna 2010 yhteensä 6 kertaa. **Neuvottelukunta kokoontui** yhdistyksen tiloissa 15.2.2010.

Pääaiheina olivat yhdistyksen toiminnan kehittäminen, talous ja toiminta sekä henkilöstöasiat.

Vuosikokouksen osanottajia

Paikallisosastot järjestivät vuoden aikana 66 monipuolista ohjelmaa sisältynyttä tapahtumaa ja niihin osallistui yhteensä yli 850 yhdistyksen jäsentä.

Sveitsin suurlähettiläs sekä lähetystö olivat edelleen keskeiset yhteistoimintatahot. Suurlähettiläs Josef Bucher pyrki määrätietoisesti löytämään yhdistykselle uusia kontakteja ja sitä kautta myös uusia jäseniä sekä toimintaan uusia virikkeitä. Lähetystön henkilöstön apu sen kaikissa muodoissaan oli erittäin merkittävä yhdistyksen toiminnalle ja tiedottamiselle.

Suomen Ystävät Sveitsissä (SVFF) yhdistyksen kanssa yhteistoiminta oli edelleen saumatonta ja tiivistä. Muita keskeisiä yhteistoimintatahoja olivat **Schweizerklub Finland, Goethe-instituutti ja Saksalainen Kirjasto sekä Suomalais-sveitsiläinen Upseeriyhdistys**. **Ystävyysseurojen Liiton** sateenvarjon alla mahdollistui vuoden 2010 matkamessuille osallistuminen.

Tiedottaminen ja talous

Yhdistyksen jäsenille postitettiin vuoden aikana neljä **Sveitsin Ystävä-jäsenkirjettä**. Kahden jäsenkirjeen mukana postitettiin **Finland Magazin**. **Sveitsi.fi-sivustoilla** julkaistiin monia Sveitsistä kertovia artikkeleita.

Sähköinen tiedotus lisääntyi vuoden aikana. Kaikilla yhdistyksen paikallisosastoilla oli sivunsa, jolla ajankohtaisista tapahtumista tiedotettiin.

Uusi jatkuvasti pyörivä uutissyötepalsta pyrkii lisäämään ajankohtaisia uutisia nettisivuillamme.

Kielikurssit

Sveitsinsaksan kielikurssit ”Grüezi mitenand” ja italian kielen eri tasoisia kurssseja järjestettiin yhdistyksen toimistossa ja italian kurssseja myös Turussa. Sveitsinsaksan opettajana toimi Irene Heller Paduano ja kurssisiin osallistui yhteensä 23 henkilöä

Italian kurssien opettajana toimi Mia Lanz. Niihin osallistui yhteensä 37 henkilöä.

Palkitsemiset ja muistamiset

Yhdistyksen **standaari** luovutettiin Sveitsin suurlähettiläälle **Josef Bucherille** 8.9.2010 hänen siirtyessään muihin tehtäviin Sveitsiin. Samoin pitkäaikainen hallituksen jäsen

ja edellisten vuosien puheenjohtaja **Seppo Rahkonen** palkittiin vuosikokouksessa 15.4.2010 standaarilla hänen ansiokkaasta toiminnastaan yhdistyksen hyväksi.

Stipendiaattitoiminta

Sveitsiläiset siviilistipendiaatit Suomessa vuonna 2010 olivat kuvataideopiskelija **Samuli Blatter**, näyttelijä **Stéphanie Maurer** ja tanssitaiteilija, teatterinohjaaja **Miriam Walther**.

Upseeristipendiaatit, everstiluutnantti **Jürg Hänggeli** ja majuri **Alex Cavegn**,

Talous

Esko Vaahtolammi esitteli vuoden 2010 tilinpäätöksen ja Asko Järvinen valotti muutamalla sanalla sijoitustoimintaa. Yhdistyksen taloudellinen tila on vuoden päättyessä vakaa. Tilintarkastuskertomuksen esitteli **Seppo Rahkonen**, joka oli toinen tilintarkastaja. **Tilinpäätös** vahvistettiin sekä myönnettiin tili- ja vastuuvapaus hallitukselle.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2011.

Pentti Turunen esitteli toimintasuunnitelman, joka hyväksyttiin sellaisenaan. Yhdistyksen **toiminnan päämääränä** on Sveitsin nykyolojen, kulttuurin ja yhteiskuntaelämän tunnetuksi tekeminen Suomessa sekä perinteisten hyvien Sveitsisuhteiden vaaliminen oman jäsenistön ja laajojen kansalaispiirien keskuudessa.

Yhdistyksen toimintaa ja sen aktiviteettia sekä kiinnostavuutta kehitetään

siten, että jäsenistö tuntee halua kuulua yhdistykseen ja toimia sen periaatteita palvelevalla tavalla. Toimintavuoden aikana pidetään kiinteää yhteyttä sveitsiläiseen sisaryhdistykseen SVFF:ään ja kehitetään yhteistoimintaa muihinkin sidosryhmiin. Yhdistyksen tavoitteena on jäsenistön aktivoiminen yhteisiin tilaisuuksiin ja heidän kiinnostuksensa herättäminen ja ylläpitäminen mm. kielikurssein. Jäsenmäärää pyritään kasvattamaan. Paikallisosastojen toimintaa tuetaan ja kehitetään. Paikallisosastojen puheenjohtajille ja yhdistyksen hallitukselle järjestetään suunnittelu- ja neuvottelupäivä tammi-kuussa ja tarpeen mukaan toinen vuoden lopulla. Tapahtumia järjestetään myös yhteistoiminnassa muiden saksankielisten maiden ystävyysyhdistysten kanssa.

Stipendiaattien vaihtoa jatketaan ja kehitetään. Vuonna 2011 saapuu kaksi upseeristipendiaattia sekä yksi siviilistipendiaatti.

Yhdistyksen **viestintää** kehitetään. Tavoitteena on jäsenkirjeen ajoitus sekä sisällön muokkaaminen siten, että se palvelee mahdollisimman hyvin paikallisosastojen toiminnan tiedottamisessa. Ajankohtaisista asioista tiedottamista varten pyritään lisäämään sähköpostiosoitteita ja kehitetään niiden käytettävyyttä mm. tapahtumiin osallistumisten ilmoittamisissa. Internet-sivuston aktiivista hyödyntämistä jatketaan ja sivujen elävyyteen ja ajankohtaistamiseen kiinnitetään edelleen erityistä huomiota. Paikallisosastojen tapahtumista voidaan tiedottaa myös omilla alueellisilla kirjeillä sekä sähköpostitse. Jäsenistölle kahdesti vuodessa jaettavaa Finland Magazinea hyödynnetään Sveitsi-tiedouden jakamisessa.

Talousarvio vuodelle 2011 hyväksyttiin ja **jäsenmaksut** päätettiin pitää ennallaan ainakin vuonna 2012.

Henkilövalinnat

Vuositkokous päätti, että yhdistyksen **puheenjohtajana** jatkaa edelleen Pentti Turunen. Erovuoroiset **hallituksen** jäsenet valittiin uudelleen. Eroa pyytäneen Tarja Vidgrenin tilalle valittiin Elisa Kerola.

Neuvottelukunta ja **stipendijaosto** jatkavat entisessä kokoonpanossaan.

Yhdistyksen tilejä tarkastamaan päätettiin lakimuutoksista johtuen valita tilintarkastaja ja toiminnantarkastaja varamiehineen. **Tilintarkastajiksi** valittiin HTM Lasse Ollikainen ja hänelle varamieheksi HTM Seppo Salo. **Toiminnantarkastajaksi** valittiin Seppo Rahkonen ja hänelle varamieheksi Tarja Haario.

Kokouksen lopuksi

Pentti Airio kertoi, että tekeillä on kirja kenraali Oeschista entisen Sveitsin suurlähettiläs Josef Bucherin aloitteesta. Kirjan valmistuminen ajoittuu vuoteen 2014. Lisäksi Pentti Airio kehoitti kiinnittämään erityistä huomiota stipendiaattoiminnan kehittämiseen siten, että Sveitsistä saataisiin nuoria aktiiveja ihmisiä kiinnostumaan Suomessa tarjolla olevista stipendin saanti mahdollisuuksista.

Lopuksi kokouksen puheenjohtaja Pentti Airio kiitti osallistujia aktiivisuudesta, jonka jälkeen kokousväki siirtyi nauttimaan buffet-pöydän antimista ja keskustelemaan kokouksen annista ja sen herättämistä ajatuksista.

kuva ja teksti
Esko Vaahtolammi

Alppimaanviljelijät kantavat vastuuta Sveitsin alppiniittyjen maineesta

Sveitsissä koettuihin elämyksiin kuuluvat maaseutumajatalon ikkunan takaa aamulla herätyksen antava lehmänkellojen iloinen kalina. Maanviljelyksen käytössä oleva pinta-ala on n. kolmannes maan pinta-alasta, lisäksi kymmenen prosenttia kotieläinten laidunmaita ja alppiniittyjä.

Lehmikarja laitumella on kuitenkin yhtä tärkeä Sveitsin maisemaan kuuluva, kuin taustalla nousevat lumihuippuiset vuoretkin.

Sveitsiläiset ovat huolestuneina seuranneet vuoriston paikoittaista rapautumista ja alppiniittyjen vähenemistä vuoristomaanviljelijöiden vähetessä. Maataloustuet ovat voineet vielä osittain pelastaa alppiniittyjen ainutlaatuisen arvon matkailulle ja luonnon säilymiselle entisellään.

Tuki määräytyy pinta-alan ja rinteiden kaltevuuden mukaan. Koneiden käyttäminen jyrkimmillä rinteillä ei kuitenkaan ole mahdollista ja ankarassa ilmastossa raakaa ruumiillista työtä vaativaan ammattiin ei ole enää niin helppoa saada jatkajia.

Vaikka maatalous on vähitellen vähenävä elinkeino, eivät Sveitsin reilut 700 000 lehmää tule meidän elinaikanamme häviämään Sveitsin maisemasta.

Ilman lehmiä maisemat villiintyisivät, juusto, voi, jugurtit ja suklaankin tuotanto loppuisi tai ainakin vaikeutuisi.

Sadat tuhannet ammatistaan ylpeät maajussit tulevat jatkossakin tienaamaan joka kolmannen frangin suoraan maidon tuotannosta.

Keski-Sveitsin alavilla mailla on mahdollisuus myös viljan viljelyyn, 90 000 ha viljellään vehnää, 80 000 ha on rehuviljaa, ohraa, maissia ja kauraa sekä spelttiä.

Maahan on perustettu lukuisia osuuskuntia, jotka huolehtivat keskitetysti maidon keruusta ja jälkikäsittelystä. Myöhemmin perustetut katto-organisaatiot huolehtivat yhteisestä markkinoinnista ja tuotannon kehittämisestä.

Suuressa meijerissä kävijä ei näe missään pisaraakaan maitoa. Suuret terästankit, putket ja pumput huolehtivat tietokoneiden ohjaamina maidon kuljetuksesta ja jalostamisesta juustoksi, jogurtiksi tai Quarkiksi.

N. 40 % maidosta käytetään juuston valmistamiseen. Maassa on useita lehmärotuja, joita kasvatetaan eri tarkoituksiin. Eniten tuotetaan emmentaler-juustoa. 85 kiloon tarvitaan n. 1000kg Emmenthalerin lypsylehmien raakamaitoa. Gryere-juustot tuotetaan pääasiassa Länsi-Sveitsissä, erikoiskova Sbrinz-juusto Keski-Sveitsissä. Puolikovat juustolajit, kuten Appenzeller tietenkin

Appenzellissä, Tilsitter ja Thurgaussa. Raclette-juustot ovat alun perin Wallisin kantonista. Kaiken kaikkiaan löytyy Sveitsistä yli 450 juustomerkkiä. Useimmat juustot valmistetaan raakamaidosta, Kysynnän vuoksi on alettu valmistaa nykyisin juustoja jo pastöroidusta maidostakin ja rasvaprosenttinkin voi joskus jäädä alle 50.

Maatilojen keskikoko on n. 20 hehtaaria, jossa keskimäärin on 35 lehmää, lypsäviä lehmiä 16, loput vasikoita, nautoja ja härkiä.

Lehmät lypsetään kaikki koneellisesti, mutta korkeampien alppi-alueiden karjanhoito poikkeaaakin jo sitten aika paljon suomalaisesta.

Alppimaatalous on eniten pysynyt perinteille uskollisena ja se on tärkeä osa Sveitsin alppikulttuuria ja identiteettiä. Elinkeinoon vaatavuus asettaa toiminnalle omat ehtonsa.

Alppi-alueiden perinteisiin kuuluvat juhlat Alpeille nousu- ja paluuseremoniat. Toistasataatuhatta lypsävää sitkeäjalkaista vuoristolehmää vaeltaa joka kevät heti lumen sulattua ylös alppiniittyjen reheville laitumille, mukana seuraavat vuohi- ja lammaslaumat kilisevine kelloineen. Osa perheestä siirtyy kesäkuukausiksi alkeellisiin vuoristo-olosuhteisiin hoitamaan karjaa ja tekemään juustoa

Perinteisen alppijuuston valmistus ylhäällä on tarkkuutta ja taitoa vaativaa työtä. Lehmät on lypsettävä joka päivä onneksi nykyisin jo koneella ja perinteisten reseptien mukaan kuumennettu maito juoksetetaan juustoksi ja nostellaan kypsymään juustolan hyllyille, jossa sitä päivittäin käännellään.

Pentti Turunen

- www.swissmilk.ch
- www.schweizerkaese.ch
- www.lid.ch/
- www.landwirtschaft.ch/